

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA
DIRECȚIA CONTROL SERVICII MEDIA AUDIOVIZUALE
RAPORT DE CONTROL

„TVR Moldova”

I. ALEGERI LOCALE GENERALE DIN 05 NOIEMBRIE 2023

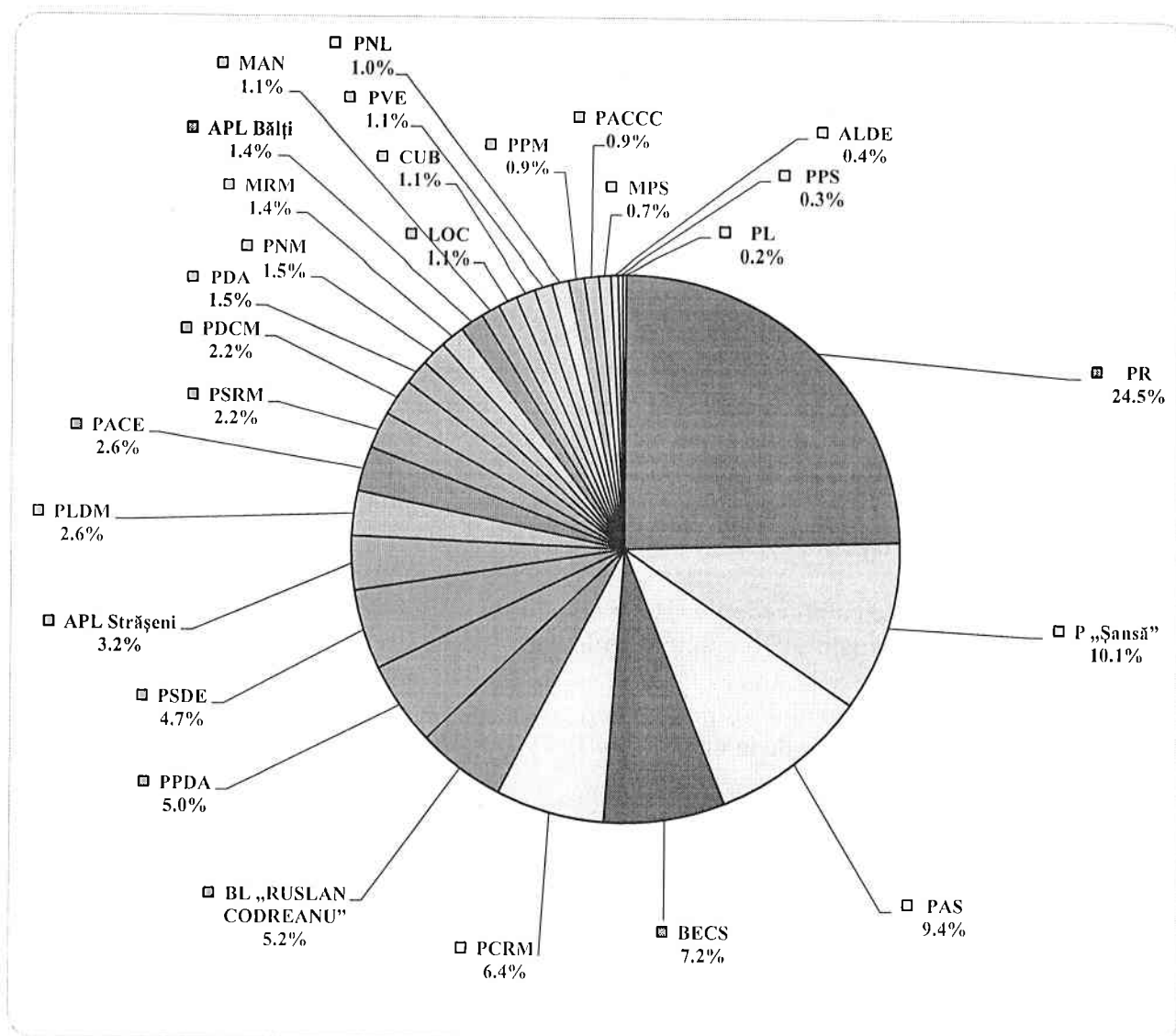
Prin Decizia nr. 305 din 29 septembrie 2023, Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova (în continuare – CA) a dispus controlul privind respectarea prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral, vizând reflectarea alegerilor în mass-media, de către serviciile media audiovizuale de televiziune și radiodifuziune sonoră ale căror declarații privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 au fost aprobate de CA. În cadrul controlului a fost supus verificării principalul buletin de știri al zilei din prime-time-ul de seară pentru perioada 02 - 08 octombrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, art. 90 alin. (15) și (16) din Codul electoral nr. 325/2022, CA a efectuat controlul serviciului media audiovizual de televiziune „TVR Moldova”, la capitolul respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral, în baza înregistrărilor captate de la un operator IPTV (Moldtelecom) și stocate pe serverul CA.

În perioada 02 - 08 octombrie 2023, serviciul media audiovizual de televiziune „TVR Moldova”, a difuzat, în buletinele de știri de la ora 18:00 (limba de difuzare: română), 25 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 28 subiecți politici/electorali (partide), 33 candidați desemnați/concurenți electorali, dintre care 2 subiecte au reflectat și activitatea Administrațiilor Publice Bălți și Strășeni.

1.1. Subiecți politici/electorali

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

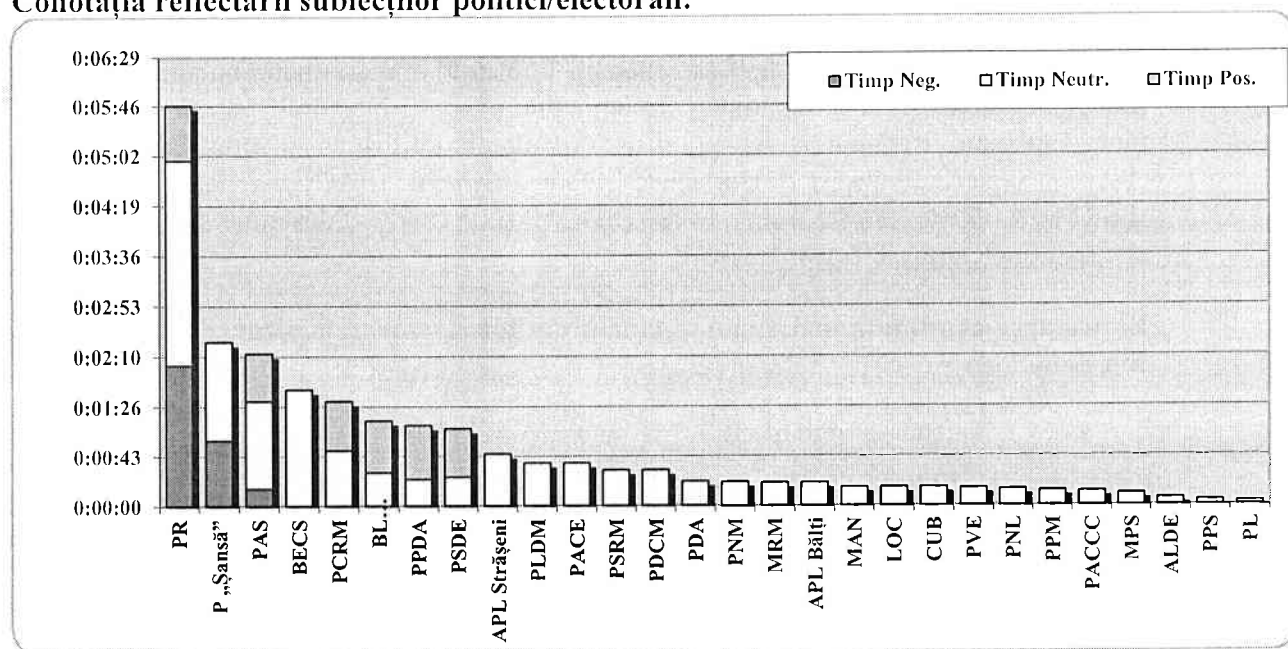
Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	Partidul Renaștere (PR)	05 min. 46 sec.	48 sec.	02 min. 56 sec.	02 min. 02 sec.
2.	Partidul Șansă (P „Șansă”)	02 min. 22 sec.	0 sec.	01 min. 25 sec.	57 sec.
3.	Partidul Acțiune și Solidaritate (PAS)	02 min. 12 sec.	41 sec.	01 min. 16 sec.	15 sec.
4.	Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor (BECS)	01 min. 41 sec.	0 sec.	01 min. 41 sec.	0 sec.
5.	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova (PCRМ)	01 min. 31 sec.	43 sec.	48 sec.	0 sec.
6.	Blocul Ruslan Codreanu (BL „RUSLAN CODREANU”)	01 min. 14 sec.	45 sec.	29 sec.	0 sec.
7.	Platforma Demnitate și Adevăr (PPDA)	01 min. 10 sec.	47 sec.	23 sec.	0 sec.
8.	Partidul Social Democrat European (PSDE)	01 min. 07 sec.	42 sec.	25 sec.	0 sec.
9.	APL Strășeni	45 sec.	0 sec.	45 sec.	0 sec.
10.	Partidul Liberal Democrat din Moldova	37 sec.	0 sec.	37 sec.	0 sec.
11.	Partidul „Acasă Construim Europa” (PACE)	37 sec.	0 sec.	37 sec.	0 sec.
12.	Partidul Socialiștilor din Republica Moldova (PSRM)	31 sec.	0 sec.	31 sec.	0 sec.
13.	Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei (PDCM)	31 sec.	0 sec.	31 sec.	0 sec.
14.	Partidul „Democrația Acasă” (PDA)	21 sec.	0 sec.	21 sec.	0 sec.
15.	Partidul Național Moldovenesc (PNM)	21 sec.	0 sec.	21 sec.	0 sec.

16.	Mișcarea „Respect Moldova” (MRM)	20 sec.	0 sec.	20 sec.	0 sec.
17.	APL Bălți	20 sec.	0 sec.	20 sec.	0 sec.
18.	Mișcarea Alternativă Națională (MAN)	16 sec.	0 sec.	16 sec.	0 sec.
19.	Liga Orașelor și Comunelor (LOC)	16 sec.	0 sec.	16 sec.	0 sec.
20.	Coaliția pentru Unitate și Bunăstare (CUB)	16 sec.	0 sec.	16 sec.	0 sec.
21.	Partidul Verde Ecologist (PVE)	15 sec.	0 sec.	15 sec.	0 sec.
22.	Partidul Național Liberal (PNL)	14 sec.	0 sec.	14 sec.	0 sec.
23.	Partidul „Patrioții Moldovei” (PPM)	13 sec.	0 sec.	13 sec.	0 sec.
24.	Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic (PACCC)	12 sec.	0 sec.	12 sec.	0 sec.
25.	Mișcarea Profesioniștilor „Speranța – Надежда” (MPS)	10 sec.	0 sec.	10 sec.	0 sec.
26.	Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa (ALDE)	06 sec.	0 sec.	06 sec.	0 sec.
27.	Partidul Schimbării (PPS)	04 sec.	0 sec.	04 sec.	0 sec.
28.	Partidul Liberal (PL)	03 sec.	0 sec.	03 sec.	0 sec.

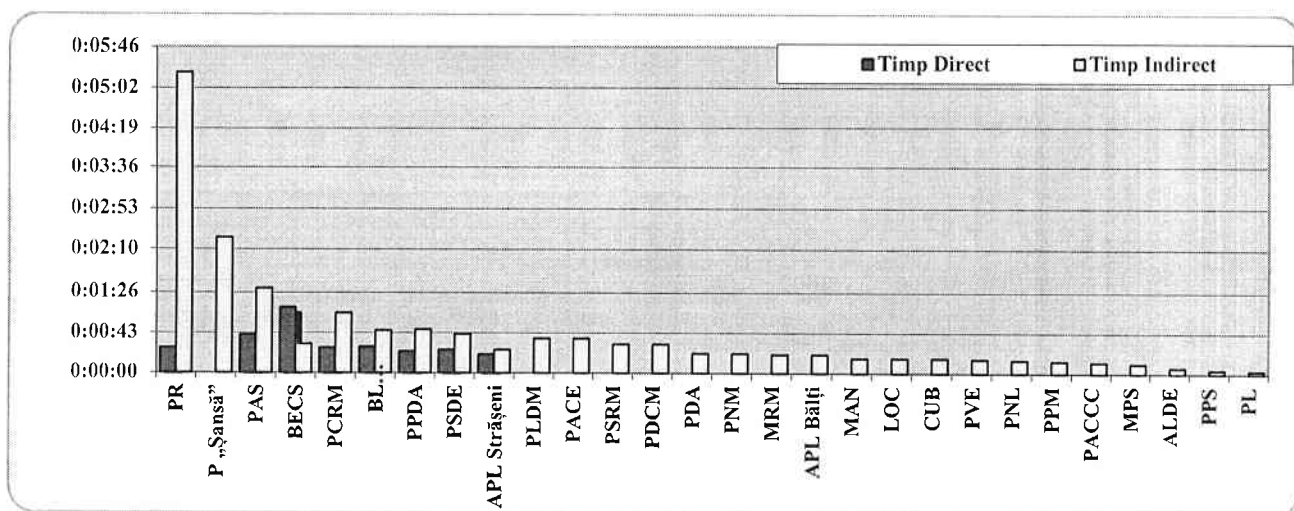
Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 23 min. 31 sec., dintre care de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat PR – 24,5% (05 min. 46 sec.), iar PL i-a revenit cea mai mică pondere de mediatizare – 0,2% (03 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

Conotația reflectării subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor de știri a fost într-o tonalitate neutră, cu excepția subiectului P „Șansă”, care a fost mediatizat neutru și negativ, PAS și PR – neutru, pozitiv și negativ, dar și PCRM, BL „RUSLAN CODREANU”, PPDA și PSDE cu reflectare neutră și pozitivă. Conotațiile negative pentru PR se datorează subiectelor care au vizat arestul și procesul de judecată asupra deputaților Alexandr Nesterovschi și Irina Lozovan.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

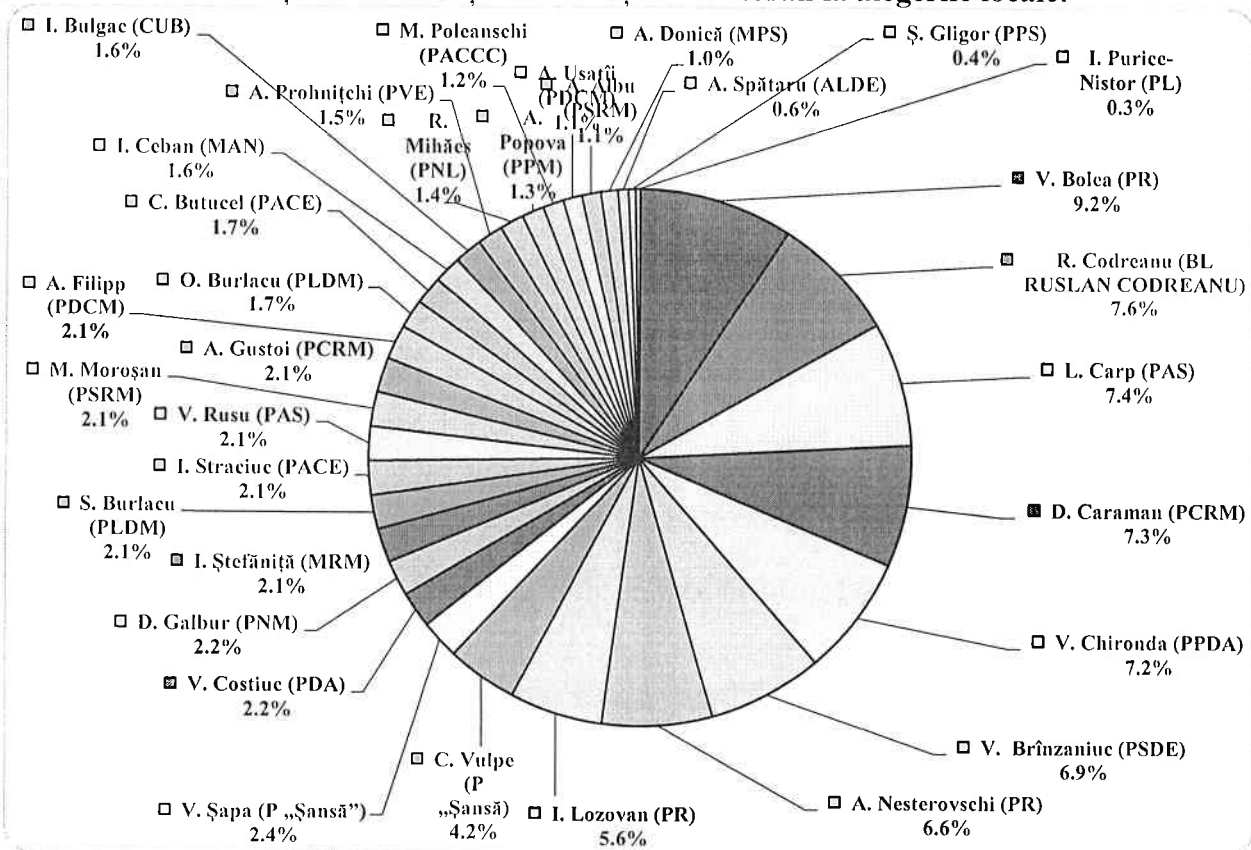

Subiecții politici/electorali PR, PAS, BECS, PCRM, BL „RUSLAN CODREANU”, PPDA, PSDE și APL Strășeni, au beneficiat de apariții directe și indirecte, iar ceilalți subiecți au fost reflectați doar indirect.

1.2. Candidați desemnați/concurenți electorali

În cadrul buletinelor de știri, au fost reflectați 33 candidați desemnați/concurenți electorali. A fost reflectată activitatea a 25 candidați desemnați/concurenți electorali pentru funcția de Primar al mun. Chișinău; 7 concurenți electorali pentru funcția de Primar al mun. Bălți: A. Nesterovschi (PR), V. Șapa (P „Șansă”), S. Burlacu (PLDM), I. Straciuc (PACE), V. Rusu (PAS), M. Moroșan (PSRM), A. Gustoi (PCRM) și A. Filipp (PDCM) și un candidat desemnat pentru funcția de Primar al orașului Ocnîța – I. Lozovan (PR).

Reflectarea candidaților desemnați/concurenților electorali la alegerile locale:

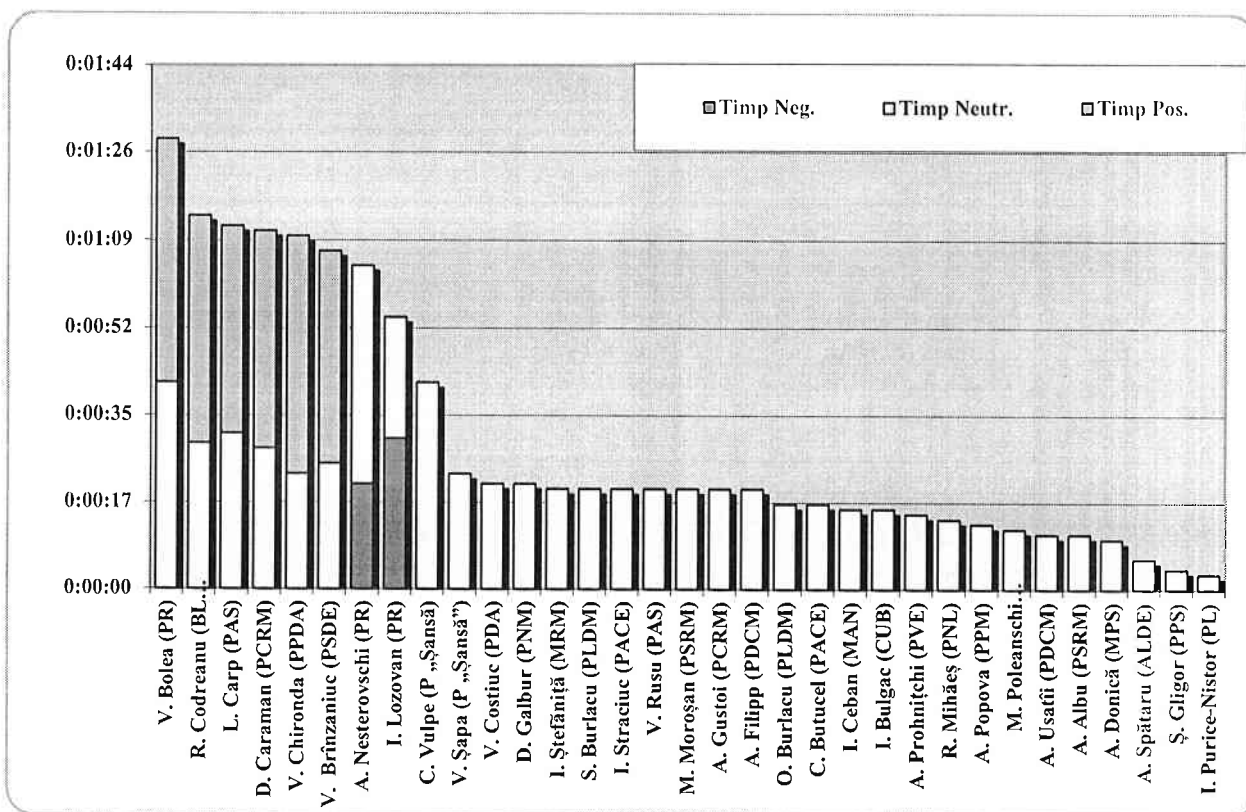

Detaliere:

Nr.	Candidații desemnați/concurenți electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	V. Bolea (PR)	01 min. 29 sec.	48 sec.	41 sec.	0 sec.
2.	R. Codreanu (BL „RUSLAN CODREANU)	01 min. 14 sec.	45 sec.	29 sec.	0 sec.
3.	L. Carp (PAS)	01 min. 12 sec.	41 sec.	31 sec.	0 sec.
4.	D. Caraman (PCRM)	01 min. 11 sec.	43 sec.	28 sec.	0 sec.
5.	V. Chironda (PPDA)	01 min. 10 sec.	47 sec.	23 sec.	0 sec.
6.	V. Brînzaniuc (PSDE)	01 min. 07 sec.	42 sec.	25 sec.	0 sec.
7.	A. Nesterovschi (PR)	01 min. 04 sec.	0 sec.	43 sec.	21 sec.
8.	I. Lozovan (PR)	54 sec.	0 sec.	24 sec.	30 sec.
9.	C. Vulpe (P „Șansă”)	41 sec.	0 sec.	41 sec.	0 sec.
10.	V. Șapa (P „Șansă”)	23 sec.	0 sec.	23 sec.	0 sec.
11.	V. Costiuc (PDA)	21 sec.	0 sec.	21 sec.	0 sec.
12.	D. Galbur (PNM)	21 sec.	0 sec.	21 sec.	0 sec.
13.	I. Ștefăniță (MRM)	20 sec.	0 sec.	20 sec.	0 sec.
14.	S. Burlacu (PLDM)	20 sec.	0 sec.	20 sec.	0 sec.
15.	I. Straciuc (PACE)	20 sec.	0 sec.	20 sec.	0 sec.
16.	M. Moroșan (PSRM)	20 sec.	0 sec.	20 sec.	0 sec.
17.	A. Gustoi (PCRM)	20 sec.	0 sec.	20 sec.	0 sec.
18.	A. Albu (PSRM)	20 sec.	0 sec.	20 sec.	0 sec.
19.	A. Filipp (PDCM)	20 sec.	0 sec.	20 sec.	0 sec.
20.	O. Burlacu (PLDM)	17 sec.	0 sec.	17 sec.	0 sec.
21.	C. Butucel (PACE)	17 sec.	0 sec.	17 sec.	0 sec.
22.	I. Ceban (MAN)	16 sec.	0 sec.	16 sec.	0 sec.
23.	I. Bulgac (CUB)	16 sec.	0 sec.	16 sec.	0 sec.
24.	A. Prohnițchi (PVE)	15 sec.	0 sec.	15 sec.	0 sec.
25.	R. Mihăeș (PNL)	14 sec.	0 sec.	14 sec.	0 sec.
26.	A. Popova (PPM)	13 sec.	0 sec.	13 sec.	0 sec.
27.	M. Poleanschi (PACCC)	12 sec.	0 sec.	12 sec.	0 sec.
28.	A. Usatfi (PDCM)	11 sec.	0 sec.	11 sec.	0 sec.
29.	A. Albu (PSRM)	11 sec.	0 sec.	11 sec.	0 sec.
30.	A. Donică (MPS)	10 sec.	0 sec.	10 sec.	0 sec.
31.	A. Spătaru (ALDE)	06 sec.	0 sec.	06 sec.	0 sec.
32.	Ș. Gligor (PPS)	04 sec.	0 sec.	04 sec.	0 sec.
33.	I. Purice-Nistor (PL)	03 sec.	0 sec.	03 sec.	0 sec.

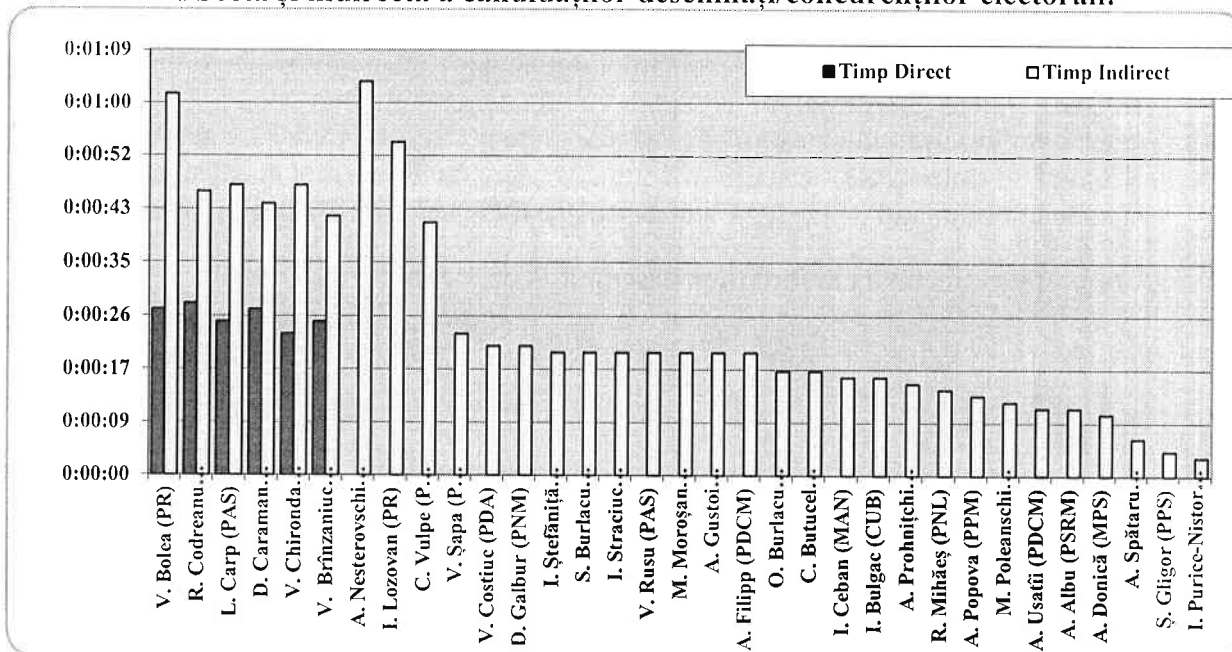
Volumul total de timp acordat candidaților desemnați/concurenților electorali a constituit 16 min. 12 sec. Datele diagramei în coraport cu detalierea timpului alocat candidaților desemnați /concurenților electorali atestă că de cea mai mare pondere de reflectare au beneficiat concurentul electoral V. Bolea (PR) – cu 9,2% (01 min. 29 sec.), iar de cea mai mică pondere de mediatizare a beneficiat candidatul desemnat I. Purice-Nistor (PPS) cu 0,3% (03 sec.).

Conotația reflectării candidaților desemnați/concurenților electorali:

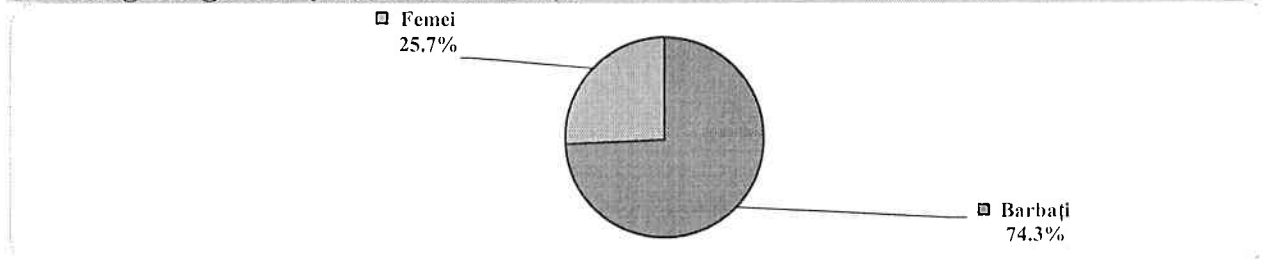
Conotația reflectării celor 33 candidați desemnați/concurenți electorali a fost într-o tonalitate neutră, cu excepția concurenților electorali V. Bolea (PR), R. Codreanu (BL „RUSLAN CODREANU”), L. Carp (PAS), D. Caraman (PCRM), V. Chironda (PPDA) și V. Brînzaniuc (PSDE) care au fost mediatizați neutru și negativ, dar și candidaților desemnați/concurenților electorali A. Nesterovschi (PR) și I. Lozovan (PR) mediatizați neutru și negativ. Conotațiile pozitive au fost acordate în contextul subiectelor despre lansarea candidaților în campania electorală și prezentarea programelor electorale ale acestora. Conotațiile negative pentru A. Nesterovschi (PR) și I. Lozovan (PR) au fost acordate în contextul subiectelor despre menținerea lor în arest și desfășurarea procesului de judecată.

Reflectarea directă și indirectă a candidaților desemnați/concurenților electorali:

Din cei 33 de candidați desemnați/concurenți electorali reflectați, de intervenții directe și apariții indirecte au beneficiat concurenții electorali: V. Bolea (PR), R. Codreanu (BL „RUSLAN CODREANU), L. Carp (PAS), D. Caraman (PCRM), V. Chironda (PPDA) și V. Brînzaniuc (PSDE), iar ceilalți candidați desemnați/concurenți electorali au beneficiat doar de apariții indirecte.

1.3 Categoria gender (masculin/feminin):

Datele diagramei atestă o pondere mai mare a bărbaților – 74,3% (14 min. 37 sec.), iar cota femeilor a fost egală cu 25,7% (05 min. 03 sec.).

II. ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

Serviciul media de televiziune „TVR Moldova” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz și văz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 18:00.

Direcția control servicii media audiovizuale

A handwritten signature in blue ink, located below the title of the Directorate.

